

Poštini Glasnik

Letnik X.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1930.

21. in 22. številka

Jožko Jakše:

Iz kovača drobiž...

Tako, pa imamo spet, kakor pravijo, »iz finfarja drobiž«. Vsakega toliko časa se pojavi na eni ali drugi strani poštne družine klic po združitvi, po zblizanju, ali vsaj po premirju. Začno se debate, preliva se tinta, včasih pride celo do »neoficielnih razgovorov«, konča pa se vsakokrat z istim uspehom: razidemo se še v večjem nasprotstvu, prepad med obema taboroma poglobimo še za nekaj metrov, in trhli most, ki nas še veže, zrahljamo še za nekaj vezi.

Brezplodno delo torej. Jaz za svojo osebo sem že davno opustil vsako nado na sporazum, zato pa tudi vsak poizkus krparenja. Če ne gre skupaj, pustimo! Zakaj siliti »višje«, da se »ponižajo« k nam, ko tudi mi nimamo nikakega hrepenenja, da bi bili na ta način »povišani«. Gospoda zase, raja pa zase! Mora tako biti in prav je tako, zato da bo tem lepši oni sluteni dan...

Zato bi se v dvoboju Štukelj: Čampa sploh ne spuščal, ako bi me k temu ne silila neka okolnost, h kateri kot poštenjak in kot državni uradnik ne morem molčati. Vsa različna (brezplodna) dokazovanja in razmotrivanja o šolski izobrazbi, o bistvu organizacije, o večji ali manjši krivdi tu ali tam — vse to sem že prehodil in prebrodil. Menda sem šel v teku svojega sedemletnega javnega udejstvovanja med slovenskimi poštariji že skozi vse faze »sporazumevanja« in »kompromisarjanja«, pa sem se te godlje že dosita najedel in se me zato ne prime tako hitro »lepa« beseda.

Če hočem biti odkrit, moram priznati, da je prvi članek g. Štuklja (»Quousque tandem...?«) tudi mene nekoliko zmedel. V prvi vrsti zaradi pisca samega, s katerim sem imel že prej parkrat priliko, razgovarjati se o naših razmerah in čuti njegovo nelaskavo sodbo o maturantih in njih podvigih, katera se pa nikakor ne zrcali v njegovem drugem članku (»Odgovor gospodu Čampi«). V drugi vrsti pa zaradi stvarnega in mirnega tona njegovega prvega članka. Sicer sem že pri prvem čitanju čutil puščice spuščene med naše ljudi, in pa dvojno mero, s katero g. Štukelj presoja razmere v našem in svojem taboru. Zato sem tudi takoj po objavi prvega članka omenil v »Poštnem glasniku« od 11. aprila t. l., da bom na članek reagiral »glede na mirni ton in poskušeno objektivnost«. G. Štukelj je namreč hotel dati svojemu prvemu članku videz objektivnosti, nadstrankarstva, kot nekak arbiter med obema taboroma. No, da je bil to samo videz, — ki pa razsodnih ljudi ni preslepil, — je pokazal drugi članek, v katerem je g. Štukelj razgalil vso svojo — subjektivnost in pristranost.

Imel sem kot prvi pripravljen odgovor na članek »Quousque tandem...?«, pa sem rad prepuštil prednost tov. Čampi, ker sem hotel počakati še par tednov, da bom razrešen vodilne funkcije enega tabora, češ da bom kot tak lažje in svobodneje govoril o naših zadevah. Po prelomu, ki je nastal z drugim člankom g. Štuklja, nima moj prvotni, nad vse mirni odgovor nobenega pomena več, pa hočem zato samo čisto na kratko podati jedro tistega neobjavljenega odgovora:

Oba tabora naj priznata stanje, kakršno je nastalo s 1. septembrom 1923. Vse rekriminacije, vsa »Offiziantenfresserei« in vsa

protimaturantska gonja naj zapadejo neslavni zgodovini in naj gredo za vselej v ropotarnico. V naši stroki naj ne bo več juristov, maturantov, certifikatistov, oficijantov, slug itd., ampak samo uradniki I., II. in III. kategorije ter zvaniki, služitelji in pogodbeni poštariji. Kdor več daje, naj tudi več jemlje! Prednost vsakomur, ki je več ko jaz. Matematična in z zakonom zajamčena prednost gre onemu, ki ima osem ali šest razredov gimnazije, pred menoj, ki imam samo štiri razrede. Zakaj osem je več ko štiri, s čimer pa seveda še ni rešeno vprašanje večje ali manjše splošne izobrazbe, večje ali manjše strokovne sposobnosti med enim ali drugim imetnikom višje ali nižje gimnazijske številke. Nihče od naših iz II. kategorije ne sme trditi, da je maturant, vsakdo pa sme trditi, da je takisto na zakonski osnovi v II. kategoriji (kar je, končno, samo ob sebi umevno), pa zato tudi zahtevati vse pravice, ki izvirajo iz tega dejstva, ne da bi zato oporekali tovarišem z večjo strokovno ali šolsko izobrazbo, z voditeljsko, težjo ali odgovornejšo službo, prednosti, ki izvirajo iz istega zakona.

Ker se tiče naših organizacijskih razmer, sem hotel povedati: organizacija je pojem, ki točno določa, kaj je. Dajo se različno interpretirati nebstvene stvari pojma organizacije, ne more pa se delati kompromis z njenim bistvom. Bistvo OPO pa je enotnost, edinstvo, priznavanje stanu kot celote. Sploh pa smo o vsem tem že dovolj obširno in jasno razpravljali. Kar smo napisali v »Poštnem glasniku« št. 33 od dne 21. novembra 1928., še vedno vse drži. Zakaj torej še po dveh letih neko izpraševanje, čudenje in razburjanje, saj je program OPO znan in njeno stališče tudi.

Ne sme se pa istovetiti naš neomajni program z neko bajko o zahtevi OPO po kapitulaciji. Kakšne zahteve, kakšna kapitulacija? Po njenih pravilih je v OPO mesta za vse skupine ptt. nameščencev. Pred organizacijo so vsi enaki. Glavno načelo pa je: vsi posamezniki tvorijo celoto. Med posamezniki in celoto ni nobenega posrednika, kar znači: OPO prizna in sprejema samo posamezne ptt. nameščence, ne pa družtev. Omnibusni sistem rajneke Zveze se ne bo nikdar povrnil in še danes s ponosom gledamo na svoje delo, da smo razbili Zvezo. Stojimo na stališču celine, skupnosti. Kdor stoji na istem stališču, gre k nam, kdor pa na stališču cepljenja in slabljenja skupnih moči, ta gre pač v svoje ožje strokovno društvo, katerih koristnost zanika ne samo OPO, ampak tudi vse druge pomembnejše organizacije v tu in inozemstvu. O kaki kapitulaciji pa ni govora: kamor te žene srce in kamor te vodi pamet, tja pa pojdi! Seveda, kdor gre v OPO, mora priznati njena pravila in njeno edinstveno načelo.

Nekaj drugega pa so kompromisi. O teh bi se seveda dalo govoriti in tudi kaj popustiti. Pravila OPO niso sveto pismo, pač pa je zanjo sveto pismo ideja, na kateri so izdelana ta pravila. Bojim se le, da voditelji nasprotnih organizacij niti ne mislijo na idejo, ki nas loči, temveč na stvari, ki so v naših očeh malenkostne in glede katerih bi nemara zlahka prišlo do sporazuma. Lahko napravimo kompromis, da se dele posamez-

ne kategorije na odseke v organizaciji (podobno kakor imajo narodni železničarji), ne moremo pa pristati na drugačno kategorizacijo v organizaciji kakor jo imamo v stroki, n. pr. po šolski izobrazbi. Kakor zakon ne loči poštinih uslužbencev na pravnike, inženirje, filologe, maturante, malomaturante itd., ampak na uradnike I. kategorije, na uradnike II. kategorije, na uradnike III. kategorije, na zvaniki, na služitelje in na pogodbene poštarije, tako bi OPO tudi ne mogla priznati drugačnih odsekov (ali kakor bi se že imenovali), nego take. Lahko bi se sporazumeli, da imej vsak odsek (torej vsaka od navedenih šest kategorij) enako število zastopnikov v odboru. Zaradi mene bi lahko dali v pravila, da mora biti predsednik OPO vedno iz I. kategorije ali pa maturant. In tako dalje. Vse to so nebstvene stvari in je povsod kompromis mogoč. Samo v osnovni ideji, v bistvu OPO, ni in ne bo kompromisa.

Pa vse to bolj mimogrede. Kaj bi se človek še dalje razpisaval o naših spornih točkah, ki so vsem jasne, pa jih vendar nočejo razumeti. S tem člankom sem hotel v prvi vrsti osvetliti drugi članek g. Štuklja, njegov »Odgovor gospodu Čampi«. Mimo tega namreč ne morem, kakor bi po drugi strani želel, da bi si ne mazal prstov s to nesnažno stvarjo.

Tov. Čampa pravi v svojem »Odgovoru gospodu Štuklju: »Kako bo odgovarjal g. Štukelj za metamorfozo, ki se očituje med njegovo izjavo na letošnji mariborski skupščini OPO in njegovim zadnjim izbruhom, to je njegova stvar.« — No, jaz nisem tega mnenja. To ni samo stvar g. Štuklja, to je stvar nas vseh, ob kateri se ne moremo in nečemo ustaviti. Zato si hočemo v naslednjem malo pobliže ogledati g. Štuklja od 5. aprila 1930, g. Štuklja od 4. maja 1930 in g. Štuklja od 27. junija 1930, pa na osnovi te analize dokazati, da je tov. Čampa rabil z »metamorfozo« premil izraz.

I. slika: g. Štukelj dne 5. IV. 1930.

V uvodu svojega članka »Quousque tandem...?« pravi: »Kdor torej ne bo z eno ali drugo besedo zadovoljen, naj ne napada te ali one organizacije ali te ali one osebe, temveč naj v enem ali v drugem glasilu odgovori stvarno in mirno, brez zadirčnosti in kakih fint. Da pa bi kdo namesto peresa in črnila ne jemal v roke žela in strupa, naj pove vselej, kdo je oče natisnjenega članka, in uverjen sem, da se bo debata gibala v mejah dostojnosti. In če debata ne bo imela drugega uspeha, naših medsebojnih odnošajev vsaj poslabšala ne bo.« (Bogami, a jih je temeljito!)

Na koncu istega članka pa pravi: »Če se hočemo sporazumeti, mora iz strokovnega časopisja izginiti tudi ono lomastenje s koli, pridušanje, opletanje s separatisti, odpadniki in antikristi, ferajnarji in celo z avstrijskimi medaljami in Waffenroki. To gotovo ni fair in ne spada v strokovni list državnih nameščencev. To niso melodije, ki bi vabile na skupen ples, pa tudi limanice ne in tudi prepričevalno to ni, in ne meče nikogar na kolena (à la »berač« — pripomba pisca), temveč samo pomilovanje (à la »Durchmarsch« — prip. pisca).

II. slika: g. Štukelj dne 4. V. 1930.

Na glavni skupščini OPO dne 4. maja t. l. v Mariboru je dal g. Štukelj kot zastopnik

g. direktorja izjavo, v kateri pravi po uradni besedi: »Mislim pa, da ne prekoračim svoje naloge, ako k tem pozdravom in željam pristavim še svoje upanje, da ni več daleč čas, ko bodo z zanosom hiteli na taka zborovanja vsi poštne uslužbenci brez razlike, potem ko se bodo oprostili onih zgodovinskih vezi, ko bo vanje pronikla zavest skupnih interesov in ko bodo prožeti misli, da so vendarle člani ene in iste rodbine — poštarske. K temu bi še pripomnil, da sem se baš v zadnjem času iz izjav raznih poštne organizacij uveril, da je po zadnjih neuspehih nastopilo precejšnje izboljšanje in pripravljenost do sprave.«

Tem besedam g. Štuklja kot uradnega zastopnika službene oblasti je sledilo navdušeno odobravanje od strani vseh udeležencev skupščine. Kako tudi ne! Saj je gosp. Štukelj v kratkih besedah povedal popolnoma program in stališče OPO do zblizanja: vsi poštne uslužbenci brez razlike — oprostitev zgodovinskih vezi — pronicanje zavesti do skupnih interesov — vsi poštari člani ene same poštarske rodbine — izboljšanje članov drugih poštne organizacij in njih pripravljenost na spravo.

S temi besedami je povedal natančno želje in smoter i vodstva i vsega članstva OPO. Zato sem se kot predsedujoči iskreno zahvalil za njegove besede. Kot star praktik in kot vpluden človek, ki nikdar ne zgrabi za celo roko, če se mu pomoli samo prst, sem odvrnil, da nam je njegova izjava zelo dragocena, ker potrjuje pravilnost naše ideje in da imamo po njegovih besedah polno povoda za upanje, da pride med člani raznih društev do strpljivejšega običevanja, ki se spodobi za državno namestništvo, ter da je s to izjavo dana osnova za možno sodelovanje z drugimi organizacijami, a da utegne priti v dogledni dobi tudi do popolnega zblizanja, kar je naš cilj.

Ko sem se po teh besedah zopet usedel, mi je g. Štukelj, ki je sedel na moji desni, šepnil: »Niste dobro povedali. Nikakršna kolaboracija ali kooperacija! Vse to je samo flikarija. Zdaj sem doumel čisto natančno, da je samo ena pot: edinstvena organizacija!«

Bil sem frapiran. Zdaj sem mu verjel še jaz. Ali kakšno silno presenečenje! Kakšno razočaranje! Ko strela z jasnega ali bomba v cerkvi! Pa vse to nam pokaže naslednja

III. slika: g. Štukelj dne 27. VI. 1930.

Ako bi hotel analizirati ves pamflet (sramotilni spis) g. Štuklja v »Poštariju« od 27. junija t. l., bi moral ves njegov članek ponatisniti, pa k vsakemu njegovemu stavku napisati tri svoje. Zadoستoval pa bo tudi samo nekaj ocvirkov s tega gnojišča:

»Po mojem globokem prepričanju je tam (v predsedstvu OPO) največ krivde, da ne more priti do sodelovanja v tej ali drugi obliki.« — Tega hudega očitka ne skuša g. Štukelj z ničemer dokazati. Sploh pa, od kdaj je tako globoko prepričan? Dne 4. maja vsekakor ni bil, in kaj tako bistvenega se je od takrat izpremenilo v OPO? G. Štukelj je propagiral skupno poštarsko družino v edinstveni organizaciji, odkod torej krivda predsedstva OPO, ki isto propagira?

»Kje pa stoji zapisano, da je tvoj (Čampov) evangelij pravoveren in da ni apokrifan?« (podtaknjen, podvržen, nepristen). — Tako vprašuje g. Štukelj. Odgovorjam: zapisano je v izjavi g. Štuklja na mariborski skupščini OPO in ustno potrjeno meni ravno tam (zares, brez priče, na uho).

»Ideje moreš zabiti v glavo samo slabicu, ne moreš je pa vsiliti zrelemu možu.« — Ta stavek zasluži, da pride v zbirko aforizmov velikih slovenskih mož. Ali je nastopila pri g. Štuklju zrelost ravno v času od 5. maja do 27. junija t. l., pravzaprav

še v juniju, ker konec maja — že po treh Čampovih člankih — je bil še vedno mariborskega mnjenja (najin razgovor na hodniku I. nadstropja na Sv. Jakoba trgu številka 2)?

»Kdo izmed nas, ki imamo močne karte v rokah, polne adutov, bo šel igrati z vami »berača«, ko lahko igra »Durchmarsch«?! — Imam občutek, ko da je hotel g. Štukelj s to domisljo posebno paradirati, pa se je samo posebno osmešil. Da povem z besedami g. Štuklja: »... in tudi prepričevalno to ni in ne meče nikogar na kolena, temveč vzbuja samo pomilovanje.« — Moj Bog, kakšne pa so tiste močne karte in koliko je tistih adutov? In pa, kdo in kje pa ste vsi tisti »nas« (ali naj mar pišem »NAS«)? Ali ste to samo pravniki ali so tudi maturanti? Pa ne da bi bili med adutarji tudi prometniki ali zadnje čase morda celo g. Ferluga? O, dragi moj, vsi skupaj igramo hudo klavrnega »berača«, le da nekateri z odprtimi, drugi pa z zavezanimi očmi. Adute pa imajo čisto drugi ljudje, ne vi ne mi jih nimamo (vsaj »močnih« ne), le da se mi zavedamo, da jih nimamo, vi pa v nekem donkihotskem prividu igrate »Durchmarsch«. Kaj če ne bo enkrat »Durchfall«? Zelo se bojim.

Naslednji odstavek: »Zato pa lahko rečem...« me je spravil v krah. Saj nam poje levite z istimi besedami, ki smo jih mi že tolikokrat napisali na njihov naslov. Ko bi imel čas, da bi prelistal vse letnike »Poštnega glasnika«, sodim, da bi našel cele stavke, ki jih je zdaj obrnil g. Štukelj na nas. Postati pa hočem samo pri enem stavku: »Priznajte stanje, kakršno je, in podali si bomo roke v spravo in si pogledali iskreno v oči.« — Kaj pa naj zopet to pomeni? Ali prav berem? Eto, tu je moja roka in, uverjen sem, roke vseh 1100 članov OPO! Priznamo stanje kakršno je, priznamo sedanji uradniški zakon, priznamo kategorije, priznamo šolsko izobrazbo, priznamo strokovno izobrazbo, priznamo prednost tovarišem z višjimi šolami in z višjimi položaji. Vse to priznamo, oziroma smo vedno priznavali. Saj vendar do sprave zaradi tega ne pride, ker v i (nasprotni tabor) ne priznavate današnjega stanja!

»Praksa, ki se izvaja okoli OPO in »Poštnega glasnika«, je taka, da ne da duška onim, ki ne delijo mnjenja odbora ali morebiti celo samo nekaterih, pa odločilnih oseb. To je diktatura, fašizem ali kakor že hočete to prakso imenovati, ni pa poštne organizacija po naših pojmihi.« — G. Štukelj, to je ali nepoznavanje stvari ali pa zavestna neresnica. Ko bi kaj zaleglo, bi Vam obširneje razložil, kako izgleda diktatura vodstva OPO, zlasti pa diktatura »Poštnega glasnika« v praksi. Pa ne bi nič zaleglo. Rečem samo toliko, kolikor se tiče lista, za katerega pisavo odgovorjam: sunt certi denique fines. Smer, linija lista in organizacije se mora održati za vsako ceno. Vse, kar kdo hoče, samo ne proti ideji, na kateri sloni organizacija in njeno glasilo. Kjer ni ideje, kjer se kar tako balansira brez točno določenih norm, tam je seveda lahko »svoboda« večja, tam lahko beremo na prvi strani: »Z zadnjim napredovanjem, da odkrito govorimo, smo v splošnem zadovoljni...«, a na drugi strani: »Kako su ta unapredjenja izvršena, znano vam je svima. O izazvanom efektu sa tim unapredjenjima bolje da ne govorimo. Da pa su tim unapredjenjima povrejeni (najbrž »povredjeni« — pripomba pisca) naši interesi, ne trebamo napose isticati.« (Oboje v »Poštariju« od 15. julija 1930.)

K III. poglavju obravnavanega članka bi utegnil tudi jaz kakšno reči o šolski izobrazbi, pa bi bilo ravno tako brezuspešno. Čampa navaja neke korifeje, ki so se nepovoljno izrazile o merilu po šolskih izpričevalih, g. Štukelj pa zavrača kot aksiom,

češ: kaj tisto, kar je rekel ta ali oni minister ali kaka druga več ali manj znana korifeja! Najkomodnejše stališče. Pa se postavimo še mi nanj, rekoč: kaj nam mar, kaj pravi o šolski izobrazbi g. Štukelj ali kaka druga več ali manj znana poštna korifeja! — Glede žaljivih in sramotljivih izrazov: uradnice z oddelkom za šivanje perila, falirani obrtniški pomočniki, brodolomci in tako dalje, opozarjam tovariše na I. sliko, g. Štuklja pa na tole: po predpisih bivše Avstrije, ki so veljali do 1. maja 1921, so se jemali za oficijante poleg redkih certifikatistov kandidati z dovršeno nižjo gimnazijo (realno) ali z dovršeno meščansko šolo, torej ne faliranci, saj bi bili šli lahko iz dovršenega četrtega razreda v peti razred namesto k pošti. Če so se pa zares jemale po prevratu za poštne uradnice tudi perice, natakariče in ne vem še kdo, so to storili proti predpisom baš ožji tovariši g. Štuklja, namreč uradniki I. kategorije — pravniki.

K IV. poglavju samo malo. Poziv gosp. Štuklja, da imejmo čim več organizacij in čim več časopisov, omenim samo toliko, da zopet osvetlim »metamorfozo« istega gosp. Štuklja, ki je rekel v Mariboru — sicer pa kaj bom še enkrat ponavljal: oglejte si II. sliko, pa sami presodite. Le kar se tiče čestih potovanj in depufacij, moram poudariti, da se ta očitek najbrž ne nanaša na OPO. Na tov. Čampo ne more leteti, saj je komaj postal predsednik, o meni pa je znano, da sem silno nerad potoval, da sem šel v Beograd samo takrat, kadar me je odbor prisilil, in da je bil ravno odpor proti nadaljnjim potovanjem, ki so škodovala mojemu zdravju, eden glavnih vzrokov, da sem odložil predsedstvo OPO.

S tem bi bila stvar površno končana. Odprto ostane le vprašanje: odkod in zakaj taka popolna izprememba, taka neosnovana javna izpreobrnitev od strani človeka z najvišjo šolsko izobrazbo in s prilično visokim položajem v ptt. stroki? Možnih je več odgovorov, no pravega najbrž ne bomo izvedeli. Morda je vzrok res oni, ki ga sluti tovariš Čampa v svojem odgovoru, da je g. Štukelj v svojem prvem članku in v mariborski izjavi mislil iskreno, da pa je dobil »iz svoje lože hud ukor«, pa je moral zato drugič tem besneje udariti po OPO. Morda je bil g. Štukelj 5. aprila in 4. maja t. l. istega mnjenja kakor 27. junija, da pa je hotel le nastaviti past, kateri dobrodušnež iz OPO se bo prvi oglašil in razgalil svoje karte, da bo kesneje tem lažje udaril. Ujel se je tov. Čampa, ki je v svoji naivni idealnosti (ali idealni naivnosti?) kot odkrit človek in poštenjak dal povod za sramotni izpad neodkritemu človeku. Morda je vzrok ono, na kar sem se najprej domislil, ko sem prečital »Quousque tandem«, da je namreč pri »Poštariju« suša, da nima česa pisati: o organizaciji ne, ker je nimajo, o ideji ne, ker je ne poznajo, o težkočah prometne službe ne, ker je ne delajo itd. Kje je lepši izhod, kakor izzvati s takim člankom polemiko, pa bo »Poštar« založen za pol leta. Končno utegne biti še četrti vzrok, katerega pa tukaj ne morem javno razpravljati. Gotovo je le eno, da lep in plemenit ni nobeden. Gotovo je končno tudi to, da bi bilo boljše, ko bi bil g. Štukelj molčal in da bi bil rajši brodil po vodi. Najbolj gotovo pa je, da za tak članek, kakor je »Odgovor gospodu Čampi«, ni treba v zaduhli sobi maltrahirati svojih možganov, zakaj za tak pamflet napisati zadostuje liter dalmatinca.

Naj končam z besedami našega voditelja g. Tome Jovanovića, predsednika Saveza. Ko sva se po prečitanem drugem članku g. Štuklja pogovarjala o tem članku, mi je rekel g. Toma Jovanović: »Lahko da imajo res močne karte, polne adutov, toda slabo igrajo. Kdor pa ne zna igrati, ta bo izgubil igro kljub vsem adutom!«

Z XII. poštne kongresa.

Tradicionalni kongres Saveza p. t. t. uslužbencev se je vršil letos, kot dvanaajsti, dne 12. julija v Sarajevu. Preko 200 delegatov iz vseh pokrajin naše države je pazljivo sledilo referatom letošnjega kongresa. Največ jih je bilo iz Beograda, prišla je vsa uprava Saveza s predsednikom g. Tomom Jovanovićem, s sedežev oblastnih organizacij pa vsi predsedniki z večjo ali manjšo delegacijo. Naša delegacija se je skrčila za enega delegata, ker je bil zastopnik pog. poštarjev, tov. Pangre, službeno zadržan in ni mogel potovati v Sarajevo. Od nedelegatov se je vzlic ceneni vožnji in prehrani udeležila samo tov. Jerica Grizold, upravnica pošte Ruše, ki je bila z nami tudi že na devetem kongresu l. 1926. v Skoplju.

Predkonference so se udeležili samo ožji delegatje z upravo Saveza. Žalibog ni bila na oni višini kakor prejšnja leta, ker so se obravnavala na predkonferenci drugo in tretjevrstna vprašanja, ni pa dala pričakovane poudarka letošnjemu kongresu in sedanjemu razpoloženju p. t. t. osebja. Tudi kongres sam bi bil brez referata predsednika naše OPO o reorganizaciji ptt. stroke bolj klavrn. Zlasti se je opazalo neko mrtvilo, nezanimanje, kratke ali nikakršne debate, torej ravno narobe, nego smo bili vajeni do l. 1928. Osebe je pač izmučeno in bridko občuti, da je ostalo edino nenagrajeno.

Kongres se je otvoril ob navzočnosti in s pozdravom sarajevskega direktorja, gosp. Milana Nikolića, kot zastopnika g. gradbenega ministra. Po absolviranju prvih štirih točk se je vršila blagoslovitev sarajevskega poštne doma, ki imponira zlasti s svojim velikanskim, krasnim vrtom. Posvetitvi doma so prisostvovali tudi dostojanstveniki civilnih in vojaških oblasti.

Da ne zavlečemo poročila o kongresu na več števil, hočemo dati že v tem poročilu pregled o vsem kongresu po posameznih točkah dnevnega reda in resolucijo, glavne referate pa prinesemo v prihodnjih številkah kot posebne članke. Dnevni red kongresa se je razvijal po sledečih točkah:

1. Volitev predsedstva in uprave kongresa.

Po izvolitvi običajnih funkcionarjev kongresa so se odposlale s kongresa naslednje brzojavke:

Njegovemu veličanstvu kralju Aleksandru I.
Beograd.

Savez poštno-telegrafsko-telefonskih uslužbencev s celokupnim članstvom izreka s svojega XII. kongresa, iz ponosnega Sarajeva, svojemu ljubljenu kralju-ustvaritelju slavne zgodovinske sedanosti — polno podaniško udanost in zvestobo z enodušnim vzklikom: živel naš kralj in njegov svetli dom! — Podpis.

Gospodu predsedniku kraljevske vlade in ministru notranjih del Petru Živkoviću, divizijskemu generalu
Beograd.

Poštno-telefonski uslužbenci cele naše Jugoslavije čutijo na svojem 12. kongresu v Sarajevu življenjsko potrebo, da izjavijo neomahljivo udanost svojemu dičnemu kralju in kraljevski vladi, kakor tudi svoje želje gospodu predsedniku kraljevske vlade za obnovev ministrstva pošte in telegrafa ali za pridobitev posebnega položaja glavne uprave poštno-telegr. telefonske stroke. Kongres istočasno izjavlja, da je velika in globoka neskladnost med delom poštno-telegrafsko-telefonskih uslužbencev in njihovimi nagradami, katere v nobenem primeru niso zadostne za osebo in rodovinsko samoodržanje. P. t. t. uslužbenci vztrajajo z gorečnostjo na današnji dolžnosti z vero, da gospod predsednik kraljevske vlade ne bo tudi tega reda državnih delavcev, po poslovnih zvezah najbližji vsaki kraljevski vladi, pustil v stalnem in vsestranskem pogubnem izkušnju. Kongres p. t. t. uslužbencev izraža edino nado v pokazani državniški pripravljenosti gospoda predsednika kraljevske vlade, kateremu kongres skupno kliče: živel! — Podpis.

Gospodu ministru za gradnje gospodu Filipu Trifunoviću
Beograd.

Poštno-telegr. telefonski uslužbenci se Vam s svojega XII. kongresa iz Sarajeva enodušno zahvaljujejo na brigi glede izboljšanja njihovega zares bednega materialnega stanja ter Vas prosijo, da ne dovolite, da ostane edino p. t. t. stroka brez sodobnega posebnega zakona, a osebe brez ekonomskega minimuma eksistence, ker se ne da zamisliti, da uslužbenci na najtežjih in najdelikatnejših dan in nočnih državnih in pridobitnih poslih eksistirajo z najmanjšo dnevno nagrado. Vase stališče, gospod minister, napram takemu stanju je znano vsemu osebju, njegove blagotvorne posledice je osebe deloma že občutilo. Kongres Vam izjavlja željo, da pridejo p. t. t. uslužbenci čimprej v vrsto materialno urejenih državnih uslužbencev drugih resorov. Gospod minister, Vaša aktivnost, Vaša občutljivost je edino zanašanje vsega delovnega osebja, katero Vas enodušno pozdravlja in kliče: živel! — Podpis.

Gospodu pomočniku gradbenega ministra Dobrosavu Ratajcu
Beograd.

Kongres p. t. t. uslužbencev v Sarajevu enodušno pozdravlja Vas kot voditelja poštno-telegrafsko-telefonske stroke z odkrito željo, da čim prej ublažite neskladnost med obveznim dobičkanosnim delom p. t. t. uslužbencev in njihovimi nezadostnimi nagradami. Pri takem stanju osebe ne more da ne bi obupavalo, a vsako obupavanje ima za posledico krizo vesti, katera se v p. t. t. stroki ne sme niti najmanj občutiti. Kongres mnogo polaga na Vašo znano odločnost in upa na Vašo polno zaščito nazaščenih in trpečih p. t. t. uslužbencev, kakor tudi na vsestranski napredek stroke in strokovno šolsko vzgojo. Kongres p. t. t. uslužbencev kliče svojemu šefu stroke najnavdušeneje: živel! — Podpis.

Poleg teh brzojavk so se poslale s kongresa še manj važne brzojavke predsedniku Glavnega saveza drž. uslužbencev, g. dr. Mihajlu Jovanoviću, banu drinske banovine, g. Velji Popoviću, in dobrotniku Saveza, g. Lazi Stojadinoviću. Kongres je prejel tudi sam mnogo pozdravnih brzojavk iz vseh krajev Jugoslavije, objavljamo pa samo naslednje brzojavke:

Predsedništvu kongresa p. t. t. uslužbencev
Sarajevo.

Pozdravljam današnji kongres, uverjen, da me bo osebe poštno-telegr. telefonske stroke tudi v bodoče vsestransko podpiralo v delu na napredovanju našega poštno-telegrafskega prometa, na dobrobit kralja in domovine. — Minister za gradnje: Filip J. Trifunović.

Predsedniku kongresa poštne uslužbencev
Sarajevo.

Obžalujem, da zaradi smrtnega primera v hiši ne morem prisostvovati. Udeležence kongresa najpriskrbeje pozdravlja in želi uspeha v delu. — Pomočnik gradbenega ministra Ratajac.

Nakoncu kongresa pa je prišla od pomočnika ministra, g. ing. Ratajca, še ena brzojavka, ki se glasi:

Toma Jovanović, predsednik kongresa p. t. t. uslužbencev
Sarajevo.

Zelo sem hvaležen kongresu na poslanem pozdravu in brzojavi. S položaja, na katerem sem, se hočem posvetiti izključno napredku p. t. t. stroke in poboljšanju materialnega položaja p. t. t. uslužbencev, kolikor ni bo to le mogoče. S posebnim zadovoljstvom vas morem uveriti, da se naš minister zelo trudi na popravljanju materialnega položaja p. t. t. uslužbencev, pričakujoč z druge strani vašo podporo v izvrševanju velike naloge. Pomočnik gradbenega ministra Ratajac.

2. Poročilo upravnega odbora.

Obširno poročilo uprave Saveza objavimo kot poseben članek v prihodnji številki »Poštne glasnika«.

3. Poročilo o stanju blagajne.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da ima Savez, ne računajoč nepremičnine, 174.790 Din premoženja.

4. Poročilo nadzornega odbora.

Po poročilu predsednika nadzornega odbora podeli kongres stari upravi soglasno razrešnico.

5. Referat o reorganizaciji stroke.

Obširni in veleaktualni referat o reorganizaciji naše stroke, ki ga je izdelal in podal predsednik ljubljanske OPO, tovariš Čampa, je tvoril višek kongresa in odtehtal po svoji strokovnosti in temeljitosti vse ostale referate. Tov. Čampa je žel za svoj referat dolgotrajno in navdušeno odobravanje. Seveda ga objavimo v celoti. Zaradi boljšega pregleda ga bomo objavljali v podlistkih, počenši z današnjo številko.

6. Referat o bolniško-posmrtnem fondu.

Referat o obveznem članstvu vsega p. t. t. osebja v bolniško-posmrtnem fondu s stalno podporo in kontrolo države je sestavil in podal predsednik zagrebske organizacije tovariš Lalić. Ob priliki ga prinesemo vsaj v izvlečku.

7. Referat o posebnem zakonu za p. t. t. stroko in o poštini šoli.

Ta referat se ponavlja, izpopolnjen z novimi izkustvi, na vsakem kongresu že od l. 1924. dalje. Dokler ne bo vlada spravila tega vprašanja z dnevnega reda, ne bo prišlo to vprašanje z dnevnega reda Saveza in njegovih kongresov. Stališče Saveza v gornjem vprašanju pa je članstvu itak znano.

8. Referat o komercializaciji p. t. t. stroke.

Predsednik g. Jovanović govori silno ostro proti vsaki komercializaciji pošte, telegrafa, telefona in radiotelegrafa, ker bi od nje ne imela ne država, ne stroka, še najmanj pa osebe kakih koristi, temveč samo razni agenti, ki hočejo zaradi splošne denarne suše tukaj zaslužiti lepe denarje. Prvi zelo resni napad je bil srečno odbit, pripravljeni pa moramo biti na novo ofenzivo.

9. Referat o gradnji nižkega doma.

Zanimivo poročilo poda predsednik nižkega pododbora o prizadevanju tamošnjih članov, da si postavijo svoj poštni dom v Nišu, tako da bi se vršil 13. kongres leta 1931. v Zagrebu s posvetitvijo zagrebskega poštne doma, a 14. kongres leta 1932. v Nišu s posvetitvijo nižkega poštne doma.

10. Referat o neodtujenju Savezovih nepremičnin.

Važna zadeva, da bi se s posebnim statutom priznalo vse nepremično premoženje Saveza in njegovih oblastnih organizacij kot skupna imovina Saveza, katera se ne more ne prodati, ne zadolžiti in ne podariti ali preiti v druge roke, še ni toliko dozorela, da bi se mogla razpravljati pred kongresom. Zato sklene kongres, da naj se to važno vprašanje pretresa na Saveznem svetu.

11. Volitve upravnega in nadzornega odbora.

Pri volitvah je bil z velikim navdušenjem izvoljen za predsednika g. Toma S. Jovanović. V upravni odbor pa gg: Milorad Jovanović, Timotije Jovanović, Kristina Komljenović, Radivoje Hadžić, Miroslava Manojlović, Katica Ilić, Tihomir Djaković, Mihajlo Nakić, Sava Vujošević, Vlastimir Stojanović, Dušan Nestorović, Julijana Mirković, Leposava Agatonović, Krsta Jovanović in Vitomir Petrović. V nadzorni odbor pa gg: Milovan Ljubić, Trajko Urošević, Antonije Despotović, Bogoljub Girić, Nikola Ristić, Živka Jovanović, Ivan Duić in G. Gustav.

12. Predlogi in vprašanja.

Ker pismenih predlogov ni bilo, a vprašanja so se obravnavala že na predkonferenci, se je pri tej točki sprejela samo resolucija in ekspozice za g. gradbenega ministra. Oboje prinašamo kot posebna članka za tem poročilom.

Drugi dan se je vršil dobro uspeli izlet v kopališče Ilidžo in k izviru reke Bosne. Tako izlet kakor celotno prireditev je hvalvredno in lepo aranžirala bratska sarajevska organizacija, za kar ji gre vse priznanje in zahvala.

Resolucija.

XII. poštni kongres Saveza p. t. t. uslužbencev dne 12. julija 1930 v Sarajevu je sprejel naslednjo resolucijo:

1. Da se za p. t. t. stroko obnovi ministrstvo pošte in telegrafa ali da se p. t. t. stroka formira v oblasti ministrstva za gradnje kot posebna ustanova s svojo posebno upravo.
2. Da se otvorijo stalne p. t. t. in tehniško-mehaniške šole pri vseh direkcijah in ena prometna akademija za višjo strokovno izobrazitev.
3. Da se da stroki poseben zakon za stroko in osebje ob sodelovanju organizacije.
4. Da se p. t. t. ustanove in njeni organski deli nikakor in za nobeno ceno ne dajo v privatne roke.
5. Da se čim prej donese izprememba zakona s pogledom na druge stroke.
6. Da se ženski zvaniki in služitelji, ki imajo kvalifikacijo za tretjo kategorijo, prevedejo v to kategorijo.
7. Da se vsem uslužbencem, ki imajo po zakonu pravico, podeli višja skupina, a to po letih, ki se priznavajo za stopnje osnovne plače.
8. Da se stanarine regulirajo po stvarni dragini.
9. Da se tudi uradnikom II. in III. kategorije ter zvanikom in služiteljem dajo specialne doklade, kakor so jih dobili uradniki I. kategorije.
10. Da se odbita članarina za nabavljajno zadrugo vrne uslužbencem v smislu tolmačenja Državnega sveta.
11. Da se uradniško osebje p. t. t. stroke uniformira na način kakor je železniško in carinsko, s pravico nošenja uniforme v službi in izven nje ter proti letni dokladi za obleko.
12. Da se da ženam državnih uslužbencev, katere so v državni službi, polna osebna doklada.
13. Da se uvrste v prvi draginjski razred še mesta: Bitolj, Dubrovnik 1 in 2, Kotor, Maribor, Osijek, Sombor, Subotica, Šibenik in Veliki Bečkerek.
14. Da se službena doba glede na težko in naporno službo zniža za administrativno osebje na 30 let, a za prometno-terensko osebje na 25 let.

Ekspoze g. ministru.

Da ni bila resolucija predolga, je sprejel kongres vanjo samo 14 najvažnejših točk, dočim so se druge zahteve formirale v poseben ekspoze za gosp. ministra z naslednjimi 22 točkami:

1. Da se omogoči vsem uslužbencem p. t. t. stroke II. in III. kategorije ter zvanikom in služiteljem prehod v višjo kategorijo.

O reorganizaciji p. t. t. stroke

(Referat predsednika OPO tov. Čampe na XII. kongresu)

V dobi, ki se s polno pravico naziva doba tehnike, obstoji p. t. t. stroka kot ena od najvažnejših kulturnih ustanov, v kateri se uporabljajo pridobitve in blaginje tehnike v najintenzivnejšem obsegu. Zato se more p. t. t. ustanova smatrati kot živec družabnega življenja, v katerem se izražajo elementi najdovršenejše in najsodobnejše tehniške znanosti. Kot taka se pojavlja v svetu kot žila odvodnica vsega, kar pomeni življenje, napredek, kulturo, civilizacijo. Ko bi prekinili to žilo odvodnico in ustavili pošto, telegrafe, telefone in radiotelegrafe vsega sveta, bi zaustavili srce sodobnega življenja ter bi postal brez vrednosti in pomena vse ono, kar je dosegel ljudski duh z velikimi napori in žrtvami skozi stoletja kulturnega in tehniškega ustvarjanja.

2. Da se povišajo nočnine pri poštah, telegrafih in telefonih ter ambulantnemu osebju po draginjskih razmerah.

3. Da se dajejo uslužbencem, ki potujejo z ambulantnimi poštami, dnevnice po uredbi za potne in selitvene stroške.

4. Da se prizna uslužbencem, ki vrše poleg redne službe še izredno dolžnost, izredna doklada.

5. Da se omogoči sodelovanje organizacije na pristojnih mestih ob priliki razpravljanja strokovnih vprašanj.

6. Da se tantiema po hranilnem in čekovnem prometu, ki jo uživa osebje poštne hranilnice, izplačuje delovnemu osebju na poštah, kateremu tudi stvarno pripada, ker največji del posla in vsa odgovornost pada na pošte.

7. Da se p. t. t. uradniki, kateri imajo 10 let službe, a delajo 2 leti v direkcijah, prevedejo na zvanja direkcijskih uradnikov po naravi posla.

8. Da se nalogno prvi kategoriji uradnikov uredi položaji in zvanja uradnikov druge in tretje kategorije. Za drugo kategorijo: p. t. inspektor, računski inspektor, upravnik, višji kontrolor, glavni referent, kontrolor, referent, revizor, p. t. uradnik, tehnični uradnik in p. t. pripravnik. A za tretjo kategorijo: arhivski uradnik, p. t. manipulativni uradnik, praktični tehničar, nadzornica telefona, telefonistka, skladiščnik, p. t. pripravnik III. kat.

9. Da se uvede popolni nedeljski počitek v blagajniškem poslovanju in za vse uslužbence, ki vrše dostavo.

10. Da se s čl. 306. finančnega zakona degradiranim zvanikom in služiteljem ob priliki prevedbe po novem zakonu vračunajo vsa leta dnevničarske službe v efektivno državno službo.

11. Da se pri izpremembi zakona ima v vidu odsluženje kadrskega roka tako, da uslužbencem p. t. t. stroke ni treba dajati ostavke in da se jim ob povratku od vojakov osigura isti položaj.

12. Da se čl. 100. sedanjega uradniškega zakona pretolmači, da smeta mož in žena službovati v istem kraju, tako kakor je to pri železničarjih in učiteljih.

13. Da se čim prej izdela pravilnik za bolniško-posmrtni fond, v katerem morajo biti vključeni vsi p. t. t. uslužbenci, z državno podporo in nadzorstvom pristojnega ministrstva.

14. Da se z zakonom zajamčeni letni dopusti odobravajo, ker zahteva to naporna p. t. t. služba.

15. Da se zvanikom in služiteljem redno podeljuje službena obleka in obutev, a to boljše kakovosti in po meri, da se jim dajo dežni plašči, katerih že davno ne dobivajo, in pa k letni obleki po en par lahkih čevljev, ker so zimski pretežki za poletje.

16. Da se uslužbencem v krajih, ki so znani kot nezdravi in malarični, omogoči brezplačno

Brez pošte, telegrafa, telefona in radiotelegrafa si ne moremo niti zamisliti sodobnega življenja, kulture in tehnike.

Ob taki definiciji velja p. t. t. kot najblagotvornejša ustanova naše dobe in kot svojina vsega človeštva ter mednarodna ustanova kateksohen, kakor nobena druga ustanova na svetu. Ona spaja ljudi vseh narodov, vseh držav in kontinentov v eno celoto. Njo obta najplemenitejša in najbolj človečanska misel in težnja vseh vekov in rodov — težnja bratstva med vsemi narodi vseh držav. Istočasno je ona okno, skozi katero se narodi medsebojno ogledujejo in spoznavajo.

P. t. t. ustanova ne spada v interesno sfero samo posameznih narodov in držav, nego vzpodbuja interes vsega sveta, vsega človeštva in splošnosti, ker predstavlja v svoji univerzalni misli kontinuiteto kulturnega življenja vseh dob, po vseh državah in med vsemi narodi. Kadar bi v katerikoli državi obtičal tok, ki kroži skozi p. t. t.

zdravljenje v zdraviliščih ter da se uslužbencem, ki ne morejo vzdržati v malaričnih krajih, omogoči premestitev v bolj zdrave kraje.

17. Da se zgrade higienske zgradbe za p. t. t. ustanove in stanovanja za p. t. t. osebje v vseh centrih naše države.

18. Da se prepreči favoriziranje posameznih uslužbencev istega zvanja in položaja ter da bo njihovo delo in strokovna sposobnost izključno merilo za napredovanje.

19. Da se upokojenci v pogledu njihovih prejemkov izenačijo.

20. Da se čim prej donese pravilnik o državnih pogodbenih poštah ter odobri njihov pravilnik o obveznem včlanjenju v pokojninski fond.

21. Da se pogodbenim poštarjem prizna v smislu čl. 3. pravilnika o znižani vožnji na železnicah, kakor državnim uslužbencem, 50 % popusta na ceni.

22. Da se mehanikom III. kategorije omogoči po 12 letih službe prehod v II. kategorijo.

Pokojninski fond pogodbenih poštarjev.

Novi pravilnik za pogodbene poštarje utegne kmalu stopiti v veljavo. Poleg zvišanja prejemkov bo, po naših informacijah, v pravilniku tudi določba o zavarovanju pogodbenih poštarjev za slučaj starosti, onemoglosti, odnosno odsluženja predpisane službene dobe.

Zadevni fond pa si morajo ustanoviti pogodbeni poštarji sami. V svrhu lažje in hitreje sestave za ustanovitev fonda so to delo prevzele posamezne oblastne organizacije poštne uslužbencev.

Zato je podpisana organizacija v začetku julija t. l. razposlala vsem pogodbenim poštam takozvane vprašalne pole, da jih pogodbeni poštarji izpolnijo, oziroma navedejo osebne podatke, ki so potrebni za izdelavo načrta pokojninskega fonda. Stroški za sestavo tega načrta so odmerjeni tako, da odpade na vsakega pogodbenega poštarja 15 Din.

Odveč je poudarjati, da je pokojninski fond pogodbenim poštarjem neobhodno potreben. Da pa ta življenjska ustanova čim prej postane dejstvo, je potrebno, da vsi prizadeti takoj vrnejo pravilno in točno izpolnjene pole podpisani organizaciji. Odpadajoči znesek po 15 Din je nakazati po isti čekovni položnici OPO, ki služi za vplačilo članarine, to je ček. rač. številka 11.034. Če je morda kdo poslal ta znesek zagrebški oblastni organizaciji, naj nam to na kratko sporoči.

Oblastna organizacija p. t. t. uslužbencev v Ljubljani.

ustanovo kot perpetuum mobile. takoj bi se občutilo to tudi v drugih državah. Po p. t. t. ustanovi se zato prenaša najvernejša slika kulturnega nivoja in dovršenosti vsakega naroda v najoddaljenejši deželi.

Kadar je to tako, potem bi se morala vsaka država pobrigati, kako bi s tako delikatno ustanovo prikazala in opravičila v svetovnem tekmovanju svoj kulturni raison d'être. A to ni samo skrb države, ampak tudi nas nameščencev p. t. t. stroke, ker kaže ona svetu tudi našo vrednost. Zato je Savez p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije kot predstavnik in tolmač p. t. t. osebja te države iznašal svoje poglede na p. t. t. stroko na vseh svojih kongresih skozi dvanaest let svojega obstoja in našega ujedinjenja. A ta referat, ki bo v glavnih obrisih zajel probleme p. t. t. stroke in njene reorganizacije, predlagamo dvanaestemu kongresu ter naj služi kot kvintesenca dvanaestletnega opazovanja, dela, iskanja in izkušenj naše stanovske organizacije.

Prostovoljni prispevki.

Člani OPO so ob priliki zadnjega napredovanja v višje skupine zopet pokazali svojo ljubezen in hvaležnost do organizacije s tem, da so ji poklonili prostovoljne prispevke. In sicer so darovali:

Po 250 Din: Drakulič Franja, upravnica II-1 Zalec.

Po 200 Din: Zinauer Franja, upravnica II-1 Šmartno ob Paki.

Po 100 Din: Pavlič Ivana II-1, Ceme Alojzija, Keluc Slava, Lingelj Natalija, Mohorčič Mara, Šigur Ana, vse II-2, vse iz Maribora; Neimenovana, Neimenovana, Rebernik Ivan II-1, Rihteršič Justa II-1, Mirknik Meta II-2, Friedl Leopoldina II-3 (delež »Poštne doma«) vsi od pošte Celje; Logar Otilija II-1 in Windischer Marija II-1 obe od pošte Kranj.

Po 50 Din: Pernat Marija, Smrdu Iva in Šavrič Jožko, vsi II-1, Jan Vera, Schiffrer Stefanija, Vrtačnik Franja in Živko Ljuba, vse II-2 ter Glinšek Mira, Košiček Ivana in Oblak Franja, vse II-3, vse s pošte Maribor 1; Faganelli Mara in Turk Franja, obe II-3 s pošte Celje; Jarh Pavla II-2 in Senica Olga II-3 obe od pošte Šoštanj; Vaupotič Miroslav II-1 Križevci pri Ljutomeru; Tori Mici II-2, Trbovlje 1; Gorečan Ivan II-3, Vojnik; Zdolšek Elza II-3, Črna pri Prevaljah.

Po 30 Din: Podgornik Ludovik II-1, Korče Antonija, Novak Elza in Podgornik Olga, vse II-2 ter Pondelak Amalija in Žak Pavel, oba II-3, vsi od pošte Maribor 1; Eržen Ana II-3, Studenci pri Mariboru.

Po 20 Din: Naglič Bernard II-2 in Glažar Jožica II-3, oba z Maribora 1.

Vsem darovalcem izrekamo najtoplejšo zahvalo. Posebno ste se odrezale pošti Maribor 1 in 2. (Upamo, da bomo prihodnjič slišali kaj tudi od Ljubljane. Op. urednika).

Blagajnik OPO.

Spominjajte se organizacije in Poštne doma!

Zgoraj objavljamo imena požrtvovalnih naših tovarišic in tovarišev, ki so se ob priliki napredovanja v višjo skupino s tako lepimi denarnimi darili spomnili svoje organizacije, ki se je toliko let trudila, da pribori 1. skupino za vse osebe II. kategorije. Priporočamo se še ostalim, ki so bili deležni zadnjega napredovanja. Potreben pa je podpore tudi Poštni dom.

I.
Notranja reorganizacija p. t. t. stroke zahteva predvsem reformo njene zunanje oblike, v kateri se reprezentira svetu. P. t. t. ustanova se utegne dostojno reprezentirati in vidno izkazati edino v obliki popolnoma avtonomnega telesa. Brez avtonomije stroke se ne da zamisliti njena primerna notranja reorganizacija, ker predstavlja p. t. t. stroke, glede na specifična svojstva njenih poslov in na njen internacionalni karakter, v svojem bistvu zaokrožen in dovršen element, ki zahteva popolno samostojnost. Ta element se ne more vezati z elementi tuje prirode v eno organsko celino, a kjer se to dogaja, se ruši karakter njene homogenosti ter se jo ovira v razvijanju njenih poslov in v njenem poslanstvu.

Pod avtonomijo stroke se razume tudi njena budžetska avtonomija, zakaj brez nje bi ne mogla opraviti svojega posebnega položaja, ker ji manjkajo sredstva, s katerimi se ji omogočava, spraviti v realnost njeno nalogo tako, kakor se to od nje zahteva. Avtonomije stroke ne zahtevajo njeni funk-

S 4. odboro ve seje OPO od 21. VII. 1930.

Poštni kongres. Predsednik poroča o svojih vtisih z letošnjega kongresa. Naši kongresi postajajo vedno bolj manifestacije, pri čemer trpi poglobljeno strokovno delo. Ali bodo morali zopet postati ono, kar so bili prej kongresi, ki so trajali po 3 dni in na katerih se je živahno debatiralo o stroki in strokovnih vprašanjih, ali pa naj bodo samo manifestacije, a potem se morajo strokovne zadeve obravnavati na rednih četrtletnih svetih (Savezno veče).

Napadi v »Poštariju«. Na nezaslišano sramotenje večine poštnega uradništva po višjem direkcijskem uradniku g. Štuklju v »Poštariju« od 27. junija t. l. je prejela organizacija ostre proteste z vseh strani Slovenije, pa tudi izven nje. Posebno se čudijo oni, ki so imeli priliko slišati g. Štuklja na mariborski skupščini, a zdaj vidijo v »Poštariju« isto ime v čisto drugi luči.

Podeželski sestanki se bodo vršili letos zaradi nizkega kredita v skrčenem številu. Za sedaj so gotovi samo tile: v soboto dne 2. avgusta zvečer v Mariboru in v Celju, v nedeljo dne 3. avgusta popoldne pa v Dravogradu in v Ljutomeru. Kesnjeje se bosta vršila še sestanka za Gorenjsko (najbrž dne 15. avgusta v Kranju) in za Dolensko.

To in ono.

† Roza Kimovec. Dne 19. julija t. l. je po daljšem bolehanju umrla tov. Roza Kimovec, pogodbeni poštarica na Vačah. Umorila jo je zavrtna bolezen v cvetu mladosti 25 let. Vestno uradnico in zvesto članico OPO ohranimo v svetlem spominu. Pokoj njeni duši!

Člane »Dobrote« obveščamo, da je dne 28. junija t. l. umrl Kampjut Lavoslav, član skupine A in B. — Odbor.

Specialne doklade so dobili železničarji. Upamo, da pridemo kot zadnji na vrsto zdaj mi — poštne uslužbenci.

Podeželski sestanki. OPO sklicuje za svoje članstvo naslednje sestanke: V Mariboru v soboto dne 2. avgusta ob 20. uri v hotelu Zamorec. Poroča predsednik Čampa Jožko. — V Celju v soboto dne 2. avgusta ob 20. uri v malem salonu hotela Evropa. Poroča urednik Jakše Jožko. — V Dravogradu v nedeljo dne 3. avgusta ob 15. uri v hotelu Korotan. Poroča predsednik Čampa. — V Ljutomeru v nedeljo dne 3. avgusta ob 15. uri v hotelu Zavratnik. Poroča urednik Jakše. — Dnevni red vseh sestankov je: 1. Poročilo o poštne kongresu v Sarajevu. 2. Situacijsko poročilo OPO.

Darila za »Poštni dom«. Neimenovana tovarišica je darovala za »Poštni dom« eno 100 dinarsko obveznico 7 odst. invest. posojila, tov. Slavec Ivan, upravnik II-1 v Kranju, pa 50 Din. Obema iskrena hvala! — Blagajnik »Poštne doma«.

cionarji in uslužbenci zaradi sebe in svojih koristi, temveč zahteva to univerzalnost njenega organizma, v katerem se koncentrirajo kulturni, gospodarski in socialni interesi vsega kulturnega in civiliziranega sveta. Ti interesi obče družabne skupnosti kategorično to zahtevajo od vseh držav, ker more p. t. t. ustanova samo kot avtonomno telo v svoji univerzalni celini dajati jamstvo, da se nikjer in nikoli ne zruši harmonija v živcu pošto-telegrafsko-telefonsko in radiotelegrafsko obveščanja.

Zato moderne države niso usvojile načela samostojnosti za p. t. t. stroke po glem naključju, ampak zato, ker so bile vzpodbudene od te splošne koristi. V najnovjšem času so se oprijele tega principa skoro vse vodilne države v Evropi, na čelu vseh Francija, Belgija in Velika Britanija. V tej zajednici bo pač težko delala izjemo kaka država, ki računa z mednarodno solidarnostjo in prestižem svojega položaja v mednarodnem svetu.

Po taki zunanji reformi se lahko pristopi k notranji reorganizaciji, s katero se

Odtegljaji za odkupnino osebnega dela. Od Dravske finančne direkcije smo prejeli: V smislu razpisa gradbenega ministrstva od 7. junija 1930 št. 42.293 in skladno z odlokom finančnega ministrstva od 24. junija 1930, št. 83.570-II se bo za kritje stroškov pri gradnji in vzdrževanju bano-vinskih in občinskih cest odtegnil od prejemkov za mesec avgust 1930 kot odkupnina osebnega dela vsem aktivnim in upokojenim državnim uslužbencem, in sicer aktivnim drž. nameščencem na 3 dni odpadajoči znesek, to je 10 del mesečnih aktivnih prejemkov (brez stanarja in vsakršne doklad), vsem drž. upokojenecem pa na 3 dni odpadajoči znesek, to je 10 del mesečnih pokojninskih prejemkov (brez doklad). Prednje se ob-lavlja, da ne bo nepotrebnih reklamacij in povpraševanj.

Osebnosti.

Postavljeni: za zvan. 3. skup. Miroslava Marušič na Ljubljani 1; za služitelje 2. skup. Albert Medič pri XXXI. ter. t. t. tehn. sekciji v Ljubljani, Katarina Mlejnik v škojfi Loki, Milena Auernik in Amalija Volk na Mariboru 1 ter Avgust Marinko na Ljubljani 2, za pogodb. pošt. Simon Cvahte v Framu in Alojzij Pavlič v Oplotnici.

Napredovali: iz 5. v 4. skupino II. kategorije: Marija Praznik, Franjo Kolar, Viktor Škvarč, Roza Smerdu, Ljudmila Šbil, Janez Gselman, Kazimir Stupar, Ivan Poharc, Zdenka Vehovar, Ivan Voljč, Vera Urbančič, Rozamila Lutman, Mara Hafner, Mara Pengal, Ljubica Fajdiga, Janko Kavčič; iz 4. v 3. skupino III. kategorije: Pija Valant, Mira Kurbus, Ljudmila Schweiger, Marija Korošec, Lavra Bras, Pavla Peterman, Edo Vujčić in Geza Beer; iz služ. za zvančnika v 3. skup. Franc Rossmannith pri III. ter. t. t. tehn. sekciji v Ljubljani.

Premeščeni: pb. ur. II/I Ante Kalokira iz Zagreba 1 na Ljubljano 2 in Ludvik Fajgelj od 10. k 35. ter. t. t. tehn. sekciji v Celje; pb. ur. II/2 Franja Vrtačnik z Maribora 1 v Litijo, Pavla Jarh iz Celja v Šoštanj, Vladimir Vojska iz Novoga mesta na Ljubljano 1, Janko Kocmur iz Litije na Ljubljano 1 in Avgust Brejc iz Žužemberka v Novo mesto; pb. ur. II/3 Marija Porenta z Ljubljane 3 na Ljubljano 4 in Ivana Peternej iz škojfe Loke na Bled 2; pb. ur. II/4 Ana Škrbec iz Litije na Maribor 1; pb. ur. III/3 Pavla Kurinčič z Maribora 1 v Pragersko in Stanka Barič z Ljubljane 1 v Čakovec; zvan. 1. skup. Anton Fakleš z Maribora 2 na Maribor 1; zvan. 2. skup. Vinko Borštner z Jesenic na Gor. na Ljubljano 2; zvan. 3. skup. Gizela Novak z direkcije na Ljubljano 1, Ida Tavčar iz Meže na Ljubljano 1 in Katarina Butala iz Črnomlja v Čabar; služ. 2. skup. Josip Mehle z Bleda 1 na Ljubljano 1, Marija Inglič iz Sv. Jurija ob južni žel. v Ziri, Franc Žibek z Maribora 1 na Maribor 2, Anton Zanoškar z Ljubljane 2 na Ljubljano 7, Elizabeta Caf iz Šoštanja v Mežo, Alojzij Trontelj iz Device Marije v Polju na Ljubljano 2 in Janez Zaviršek z Ljubljane 2 v Devico Marijo v Polju.

ustanovi tip p. t. t. ustanove, ki bo ustrezal avtonomnim načelom in nalogam. Kakor zahtevajo koristi obče in največje mednarodne zajednice, da predstavlja p. t. t. ustanova enako izoblikovan in enoten tip v mednarodnem svetu, tako zahtevajo metode dela in značaj stroke princip enotnosti tudi v notranji ureditvi stroke. Za notranjo ureditev lahko služi troje vrst sistemov:

1. Etatizacija, ki pomeni izkoriščanje pošt, telegrafov, telefonov in radiotelegrafov v čisto državni režiji.

2. Deetatizacija ali komercializacija, ki pomeni izkoriščanje v zasebni režiji, pod večjim ali manjšim nadzorstvom in vplivom države.

3. Kombinirani sistem.
V naši državi je bilo od ujedinenja dovoli besed in načrtov o teh načinih eksploatacije (izkoriščanja). Stališče strokovne organizacije p. t. t. uslužbencev v tem pogledu je znano in bo prikazano v 8. točki dnevnega reda našega kongresa, pa bi bilo zato odveč, da se v tem referatu obširneje bavimo s stvarjo. (Se bo nadaljevalo).

Upokojeni: pb. ur. II/3 Marija Debelak v Ribnici na Dol., zvan. 1. skup. Franc Orel v Radovljici, Rudolf Rižner v Ptuj in Franc Osredkar na Jesenicah na Gor.

Prestanek službe: služba je prestala pb. ur. II/3 Alojziju Knezu na Ljubljani 2 in pogodb. pošt. Miri Ragazzi v Oplotnici; pošt. službi se je odpovedala pog. pošt. Ana špurej v Framu.

Poroke: pb. ur. II/3 Ana Zorec v Breznem se je poročila s komandantom orož. stan. Jakobom Sivka, pb. ur. II/3 Franjo Žnidarič na Jesenicah na Gor. s pb. ur. II/2 Antonijo Simčič z Ljubljane 1; služ. 2. skup. Ignac Javoršek na Ljubljani 2 s Katarino Kornič, Feliks Kos na Jesenicah na Gor. z Ivano Urbanija, Josip Rapotec v Laškem s Franciško Purkeljc in Karel Škerjanc v Trbovljah 1 s Franciško Zaviršek.

Umrli je pb. ur. II/1 Franc Lesjak na Ljubljani 1.

Izpit za administrativno službo I. kategorije je napravil v Beogradu pb. ur. II/1 Blaž Ukušič z Maribora 2; za računsko službo II. kategorije pa pb. ur. II/4 Ahacij Vončina na direkciji.

Za vodstvo pogodbenih pošt sta napravila izpite Aleksander Bezec in Josipina Tomec.

Kupujte pri tordkah, ki insektirajo v našem glasilu!

Priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih damskih in otroških oblek po najnovejšem dunajskem kroju. — V zalogi perilo, predpasniki, nogavice, rokavice, kravate itd. — Največja zaloga potovalnih kovčegov, aktovk in ročnih torbic. **Cene nizke! Dobro blago!**

Friderik Vidic, Celje

Dvokolesa
teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički se izdelujejo tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

„Jugoslavija“
Splošna zavarovalna družba

Ravnateljstvo za Dravsko banovino v Ljubljani.

SKLEPA:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. neškodna in lamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam zaradi tatinstva,
5. vloma,
6. transportna zavarovanja,
7. zavarovanja proti škodam zaradi razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. — Družba je prevzela od »Graške vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Feniks« (požarni oddelki) in »Franko-Hongroise« ves njih kupčijski obstoj v naši državi. — Najnižje tarife. — Takojšnja izplačila škod. Po naredbi ministrstva za vojsko in mornarico nadomeščajo police splošne zav. družbe »Jugoslavije« z enitvenimi kavci za častnike.

Telefon 2571. Pisarna: Dunajska cesta 15.

Steklo in porcelan, o ledala in okvirje za suke, vsakovrstnih servisov in jedilno orodje kupite le pri tvrdki:

M. RAUCH, Celje
Prešernova ulica šte. 4.

Vsak dan sveže praženo kavo
dobite pri tvrdki

Bogomir Motok
Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5,
ker jo praži dnevno v najmodernejši električni pražarni le po 6 kg naenkrat
Se priporoča in prosi, da se sami prepričate

ZA GOSPODE
najboljše angleško in češko sukno za obleke in površnike kakor tudi srajce, ovratnike in še mnogo drugih predmetov nudi najceneje v ogromni izbiri
manufakturna in modna trgovina
MILOŠ PŠENIČNIK / / CELJE
Kralja Petra cesta št. 5

Modna manufakturna trgovina
Fabiani & Jurjovec
LJUBLJANA Stritarjeva ulica 5.
Priporoča se pri nabavi blaga za obleke. Prodaja na obroke potom Gospodarske zadruge poštinih nameščencev.
Cene zmerne. Pošrežba točna in solidna.

KEMIČNA TOVARNA
Dr. A. KANSKY
Krekov trg 7. Telefon 2088.
Fly-Tox, najboljše francosko sredstvo za uničevanje vseh insektov (mrčesa). — Kisline za konzerviranje sadja in sodovičarje. — Esence.

Modna trgovina
BERKO
Bernik & Učak
Ljubljana
Dunajska cesta št. 5

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarskih potrebščin
priporoča

Franc Erjavec
Ljubljana, Stari trg št. 11.

V nakup manufakturnega in modnega blaga se priporoča veletrgovina

Valentin Hladin
CELJE
Prešernova ulica šte. 14

Pozor, dame in gospodje!
Vsakovrstna oblačila za dame in gospe izdelujem po najnovejši modi
Krajec Ivan
modno krojaštvo
Pred Prulami št. 1
Vzorci na izbiro
Solidne cene

Elektro - tordka
A. Verbaj, Ljubljana
Gospodarska c. 13.

Telefon 2867 Ček račun 11.355.
Zaloga vsega v elektrotehnično stroko spadajočega materiala kakor tudi: likal, svetilnih teles, žarnic itd.
Radio sestavni deli. Elektrozon aparati.
Priznana najnižje cene, prvovrstno blago.

Jesensko in zimsko obleko, kakor tudi vsakovrstno perilo kupite najugodnejše pri
FRANC DOBOVIČNIK
manufakturna in modna trgovina,
industrija prešitih odev in perila
CELJE

NEOBVEZNO!
Posetite nas — ali pa zahtevajte zastopnika
„REKORD“
Najcenejša zaloga manufakturnega blaga — na obroke —
Poštini nameščenci poseben ponust.
LJUBLJANA, Aleksandrova 8

The Rex Comp.
spec. trgovina za pisalne stroje
Ljubljana
Telefon 2268 Gradišče 10

Prvovrsten, trpežen, lep!
Zahtevajte prospekte!

Izhaja 1, 11. in 21 v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, ozir. 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834.
Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštne glasnik« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2.
Za »Konsorcijski Poštne glasnik« izdaja in ureja Jožko Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.